

УНИВЕРЗИТЕТ
У НИШУ

ФАКУЛТЕТ СПОРТА И
ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

СЕЛЕКЦИЈА У РУКОМЕТУ

Проф. др Саша Марковић

Селекција је организован, систематски, непрекидан и дуготрајан процес помоћу којег одабирамо, усмеравамо и усавршавамо потенцијалног спортисту у одређеној спортској грани, у овом случају у рукомету.

ОДАБИР

**Најодговорнији
и најзахтевнији
задатак тренера!**

**Неопходна је
стручна упућеност
тренера и садрадња
са широм групом
специјалиста!**

**Најважније је
користити што
више
критеријума за
одабир!**

**Одабир мора
бити
дуготрајан
процес!**

КРИТЕРИЈУМИ У ПРОЦЕСУ ОДАБИРА

- **Играчки квалитет**
- **Експертна оцена успешности игре**
- **Параметри ситуационе ефикасности у игри**
- **Специфичне ситуационе способности
(ситуациони тестови)**
- **Антрополошка обележја (антрополошки
модел врхунског играча)**
- **Ниво и брзина усвајања моторичких знања**
- **Експертска оцена-искуство**

МЕТОДОЛОГИЈА ОДАБИРА

- Селекција у односу на утврђивање успешности у оквиру селекцијске групе (стандардизација варијабли, и рангирање)
- Селекција у односу моделне вредности-норме (праг-минимални број бодова)

МЕТОДОЛОГИЈА ОДАБИРА-МОДЕЛ

- Поређење резултата различитих квалитативних група са моделним вредностима (врхунски играч):
дискриминативни модел

- Утврђивање предикторских функција у односу на критеријум играчког квалитета: регресиони модел
- Утврђивање повезаности између различитих предикторских варијабли: канонички модел
- Утврђивање структуре: факторски модел

ИГРАЧКИ КВАЛИТЕТ

Успешност селектирајуће
екипе на такмичењима

Континуирана
успешност играча на
такмичењима

Што више врхунских
играча на некој
позицији

ЕКСПЕРТНА ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ ИГРЕ

3-7 експерата независно посматрају утакмицу и оцењују квалитет играча у ситуационо-такмичарским условима.

- **Ангажованост у напду**
- **Ефикасност у нападу**
- **Ангажованост у одбрани**
- **Ефикасност у одбрани**
- **Одговорност у игри**
- **Креативност у игри**

ПАРАМЕТРИ СИТУАЦИОНЕ ЕФИКАСНОСТИ ИГРЕ

- **ЕФИКАСНОСТ У
НАПАДУ**
- **НЕЕФИКАСНОСТ У
НАПАДУ**
- **ЕФИКАСНОСТ У
ОДБРАНИ**
- **НЕЕФИКАСНОСТ У
ОДБРАНИ**

ЕФИКСНОСТ У НАПАДУ

(ГОЛОВИ)

(АСИСТЕНЦИЈЕ)

ИЗНУЂЕНИ
СЕДМЕРЦИ

ИЗНУЂЕНА
ИСКЉУЧЕЊА

НЕЕФИКАСНОСТ У НАПАДУ

ПРОМАШАЈ ГОЛА ИЛИ
ОДБРАНА ПРОТИВНИЧКОГ
ГОЛМАНА

ПОГРЕШНО ДОДАВАЊЕ

ПОГРЕШНО ВОЂЕЊЕ

ГРЕШКА У
КОРАЦИМА

ПРОБИЈАЊЕ, ЛИНИЈА

ИГРАЊЕ НОГОМ ИТД.

ЕФИКАСНОСТ У ОДБРАНИ

ПРАВИЛНО НАЧИЊЕНИ ПРЕКРШАЈИ

ОДУЗЕТЕ ЛОПТЕ

ПРЕСЕЧЕНА ДОДАВАЊА

БЛОКОВИ

НЕЕФИКАСНОСТ У ОДБРАНИ

НАЧИЊЕНИ СЕДМЕРАЦ

НАЧИЊЕНО ИСКЉУЧЕЊЕ

ИЗГУБЉЕНИ ДУЕЛ

ПАСИВНОСТ У ОДБРАНИ

СИТУАЦИОНИ ТЕСТОВИ

- БРЗИНСКА СНАГА-ВОЂЕЊЕ
ЛОПТЕ
- ЕКСПЛОЗИВНА СНАГА ОДРАЗА
 - ЕКСПЛОЗИВНА СНАГА
ИЗБАЧАЈА
- АГИЛНОСТ – РАЗНИ ПОЛИГОНИ
ВОЂЕЊА И ШУТИРАЊА
 - ПРЕЦИЗНОСТ ШУТИРАЊА
 - БРЗИНА ДОДАВАЊА

СИТУАЦИОНИ ТЕСТОВИ ЗА БРЗИНСКУ СНАГУ

**20 М
вођење**

**30 М
вођење**

**40 М
вођење**

СИТУАЦИОНИ ТЕСТОВИ ЗА ЕКСПЛОЗИВНУ СНАГУ ОДРАЗА

СКОК-ШУТ ТРОКОРАКОМ

**СКОК-ШУТ У ДАЉ ОДРАЗОМ ИЗ
МЕСТА СА ЈЕДНЕ НОГЕ**

**20 м СКОКОВИМА НА ЈЕДНОЈ
НОЗИ СА ЛОПТОМ У РУЦИ**

СИТУАЦИОНИ ТЕСТОВИ ЗА ЕКСПЛОЗИВНУ СНАГУ ИЗБАЧАЈА

**БАЦАЊЕ ЛОПТЕ У ДАЉ СА
ТЛА ИЗ МЕСТА**

**БАЦАЊЕ ЛОПТЕ У ДАЉ СА
ТЛА ИЗ ЗАЛЕТА**

**БАЦАЊЕ ЛОПТЕ У ДАЉ ИЗ СКОК-
ШУТА ОДРАЗОМ ИЗ МЕСТА**

**БАЦАЊЕ ЛОПТЕ У ДАЉ ИЗ СКОК-
ШУТА НАКОН ЗАЛЕТА**

**БАЦАЊЕ ЛОПТЕ ИЗ СЕДЕЋЕГ
ПОЛОЖАЈА**

СИТУАЦИОНИ ТЕСТОВИ ЗА АГИЛНОСТ

КОМБИНОВАНО КРЕТАЊЕ
У ТРОУГЛУ

ВОЂЕЊЕ ЛОПТЕ СА ПРОМЕНОМ
СМЕРА У ВИДУ ПОЛИГОНА

ПОЛИГОН ВОЂЕЊА И ШУТИРАЊА

БРЗИНА ШУТИРАЊА – 10
ЛОПТИ

СИТУАЦИОНИ ТЕСТОВИ ЗА ПРЕЦИЗНОСТ ШУТИРАЊА

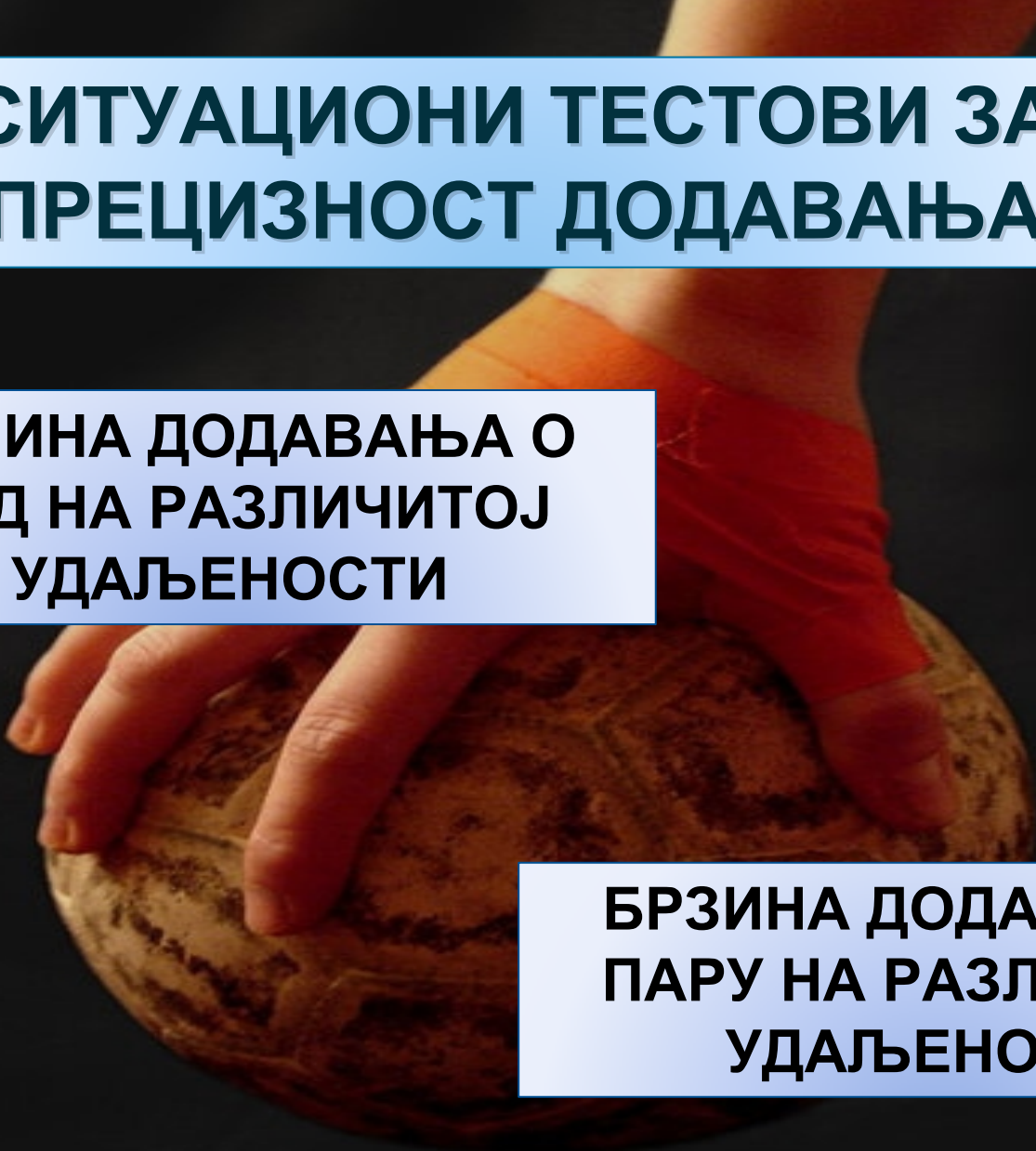
ПРЕЦИЗНОСТ ШУТИРАЊА
СА 6 м ИЗ СКОКА

ПРЕЦИЗНОСТ ШУТИРАЊА
СА 9 м ИЗ СКОКА

ПРЕЦИЗНОСТ ШУТИРАЊА
СА 6 м ИЗ КОРАКА

ПРЕЦИЗНОСТ ШУТИРАЊА
СА 9 м ИЗ КОРАКА

СИТУАЦИОНИ ТЕСТОВИ ЗА ПРЕЦИЗНОСТ ДОДАВАЊА

A close-up photograph of a person's hand holding a coconut. The hand is positioned as if about to crack the coconut. A red bandage is wrapped around the index finger. The background is dark, making the hand and coconut stand out.

**БРЗИНА ДОДАВАЊА О
ЗИД НА РАЗЛИЧИТОЈ
УДАЉЕНОСТИ**

**БРЗИНА ДОДАВАЊА У
ПАНУ НА РАЗЛИЧИТОЈ
УДАЉЕНОСТИ**

АНТРОПОЛОШКА ОБЕЛЕЖЈА

- ЗДРВСТВЕНА ОБЕЛЕЖЈА
- СОЦИОЛОШКА ОБЕЛЕЖЈА
- КОНАТИВНА ОБЕЛЕЖЈА (ОСОБИНЕ) – ЦРТЕ ЛИЧНОСТИ
- МОРФОЛОШКА ОБЕЛЕЖЈА (ОСОБИНЕ)

- МОТОРИЧКА ОБЕЛЕЖЈА (СПОСОБНОСТИ)
- ФУНКЦИОНАЛНА ОБЕЛЕЖЈА (СПОСОБНОСТИ)
- КОГНИТИВНА ОБЕЛЕЖЈА (СПОСОБНОСТИ)

ЗДРАВСТВЕНА ОБЕЛЕЖЈА

- СКУП ПОКАЗАТЕЉА О ЗДРАВСТВЕНОМ СТАЊУ
- ЗА РУКОМЕТ СУ ПОСЕБНО ВАЖНИ ОНИ ПОКАЗАТЕЉИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ДЕЛОВЕ ОРГАНИЗМА КОЈИ НЕПОСРЕДНО УЧЕСТВУЈУ У КРЕТАЊУ (МИШИЋИ, КОШТАНИ СИСТЕМ...)
- ПОСЕБНО СУ ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЗДРАВСТВЕНОМ СТАЊУ И БОЛЕСТИМА КОЈЕ СУ КОНТРАИНДИКОВАНЕ ЗА БАВЉЕЊЕ СПОРТОМ

СОЦИОЛОШКА ОБЕЛЕЖЈА

ОБЈЕКТИВНИ СОЦИОЛОШКИ СТАТУС ПОЈЕДИНАЦА У СПОРТСКОЈ ГРУПИ

- **Објективно вредновање карактеристика и способности појединца унутар групе у односу на функцију**
- **Овај аспект нпр. дефинишу одговори на питања:**
 1. **Ко најбоље игра?**
 2. **Са ким најбоље сарађујеш у игри?**
 3. **Ко је најкориснији играч?**

СОЦИОЛОШКА ОБЕЛЕЖЈА

СУБЈЕКТИВНИ СОЦИОЛОШКИ СТАТУС ПОЈЕДИНАЦА У СПОРТСКОЈ ГРУПИ

- Субјективно вредновање особина појединаца унутар спортске групе
- Овај аспект нпр. дефинишу одговори на питања:
 1. Ко ти је најдражи у екипи?
 2. Ко најлепше игра?
 3. Са ким се најрађе дружиш?

...

УТВРЂИВАЊЕ СОЦИОЛОШКОГ СТАТУСА

-
- A soccer player in a blue jersey is diving towards a goal, with a green and blue soccer ball in the air. The player's hands are outstretched, and he has a determined expression. The goal net is visible in the background.
1. КОЈА ИГРАЧИЦА ИМА НАЈВЕЋИ АУТОРИТЕТ У ЕКИПИ?
 2. КОЈА ЈЕ НАЈБОЉА ИГРАЧИЦА?
 3. КОЈА ЈЕ ИГРАЧИЦА НАЈПОЖРТВОВАНИЈА У ЕКИПИ?
 4. КОЈОЈ ИГРАЧИЦИ МОЖЕШ ПОВЕРИТИ СВОЈЕ ЕМОЦИОНАЛНЕ ПРОБЛЕМЕ?
 5. КОЈА ЈЕ ИГРАЧИЦА НАЈКОМПЛЕТНИЈА ОСОБА У ЕКИПИ?
 6. КОЈА СЕ ИГРАЧИЦА НАЈМАЊЕ ЗАЛАЖЕ У ЕКИПИ?
 7. У КОЈУ ИГРАЧИЦУ ИМАШ НАЈМАЊЕ ПОВЕРЕЊА?
 8. СА КОЈОМ ИГРАЧИЦОМ ЖЕЛИШ БИТИ ШТО МАЊЕ У ДРУШТВУ?
 9. СА КОЈОМ СЕ ИГРАЧИЦОМ НАЈРАЂЕ ДРУЖИШ?
 10. КОЈОЈ БИ ИГРАЧИЦИ ТРЕБАЛО ДАТИ ДА ИЗВЕДЕ ОДЛУЧУЈУЋИ СЕДМЕРАЦ?

КОНАТИВНЕ ОСОБИНЕ

**ОСОБИНЕ
ЛИЧНОСТИ
- ЦРТЕ
ЛИЧНОСТИ**

**У ВЕЛИКОЈ МЕРИ
ГЕНЕТСКИ
ПРЕДИСПОНИРАНЕ**

**ЗНАЧАЈНО
ОДРЕЂУЈУ
УСПЕШНОСТ У
РУКОМЕТУ**

„РУКОМЕТНИ“ ПСИХОЛОШКИ ПРОФИЛ

- СПОСОБНОСТ
САМОМОТИВАЦИЈЕ (ВИСОК НИВО
МОТИВА ЗА СПОРТСКИМ ДОСТИГНУЋЕМ) И
ОДРЖАВАЊА МОТИВАЦИЈЕ
- ВИСОК НИВО ПСИХОЛОШКЕ
СТАБИЛНОСТИ
- ВИСОК НИВО КОНТРОЛИСАНЕ
АГРЕСИВНОСТИ

КОГНИТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ

- БРЗИНА И ПРЕЦИЗНОСТ ПЕРЦЕПЦИЈЕ (брзина примања визуелних информација)
- АНТИЦИПАЦИЈА (предвиђање)
- СПАЦИЈАЛНИ ФАКТОР (процена простора и времена/просторно-временско сналажење)
- БРЗИНА СИМУЛТАНЕ ОБРАДЕ КИНЕСТЕТИЧКИХ И ВИЗУЕЛНИХ ИНФОРМАЦИЈА ТЕ ПРЕТРАЖИВАЊЕ МОТОРИЧКЕ МЕМОРИЈЕ И ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ (моторичка едукативност)
- СПОСОБНОСТ ВИЗУАЛИЗАЦИЈЕ- мисаоне репродукције покрета

МОРФОЛОШКЕ ФУНКЦИЈЕ

- **МЕЗОМОРФНИ ТИП ГРАЂЕ**
- **МИНИМУМ БАЛАСТНОГ МАСНОГ ТКИВА**

МОТОРИЧКЕ СПОСОБНОСТИ

- **ПОСЕБНУ ПАЖЊУ ТРЕБА ПОСВЕТИТИ СПОСОБНОСТИМА КОЈЕ СУ ВИШЕ НАСЛЕЂЕНЕ (БРЗИНА, КООРДИНАЦИЈА, ЕКСПЛОЗИВНА СНАГА...)**
- **НЕ ТРЕБА СЕЛЕКЦИЈУ РАДИТИ НА ОСНОВУ СПОСОБНОСТИ НА КОЈЕ ЈЕ ТРЕНИНГОМ МОГУЋЕ УТИЦАТИ У ВЕЋОЈ МЕРИ (РЕПЕТАТИВНА СНАГА, АЕРОБНА ИЗДРЖЉИВОСТ, ФЛЕКСИБИЛНОСТ...)**

ХИЈЕРАРХИЈА МОТОРИЧКИХ СПОСОБНОСТИ

БРЗИНСКА СНАГА

ЕКСПЛОЗИВНА СНАГА

АГИЛНОСТ

БРЗИНСКА ИЗДРЖЉИВОСТ

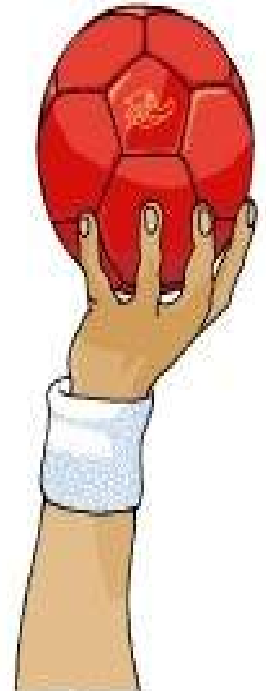
КООРДИНАЦИЈА

ПРЕЦИЗНОСТ

ДОБИТНА КОМБИНАЦИЈА: спој експлозивне-брзинске снаге и координације

ПРЕДЛОГ БАТЕРИЈЕ МОТОРИЧКИХ ТЕСТОВА

- Спринт 20 м из високог старта
- Скок у даљ из места
- Скок у вис из места
- Корази у страну
- „Јапан“ тест
- Бацање медицинке од 1 кг једном руком из седећег положаја
- „бенч прес“
- 400 м са променом смера

ОДАБИР У ОДНОСУ НА АНТРОПОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

- Одаберемо карактеристике које желимо да испитујемо (измеримо) код рукометаша
- Морамо познавати хијерархију и доприносе појединих карактеристика јер не доприноси свака подједнако играчком квалитету – пондеризација варијабли (једначина спецификације)

ОДАБИР У ОДНОСУ НА АНТРОПОЛОШКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ

- Потом одаберемо најпримереније тестове за појединачну антрополошку карактеристику
- Што једноставније, приступачније и стандардније
- Добре метријске карактеристике (ваљаност, поузданост, осетљивост)
- Добре регрсионе, дискриминативне и факторске карактеристике теста
- Извршимо тестирање (мерење) и прикупимо податке
- Обрадимо податке основним статистичким параметрима (X , SD , MIN , MAX)
- Стандардизујемо податке, сведемо на исту вредност
- На основу резултата утврдимо успешност испитаника, рангирамо их и упоређујемо са другим спортистима или моделима (нормативне вредности)

НИВО И БРЗИНА УСВАЈАЊА МОТОРИЧКИХ ЗНАЊА – МОТОРИЧКА ЕДУКАТИВИЛНОСТ

- **Оцена разноврсности елемената технике (моторичких знања)**
- **Стабилност моторичких знања у ситуационо-такмичарским условима**
- **Којом динамиком рукометаш усваја нова моторичка знања у оквиру синтетичких и аналитичких поступака**
- **Исказује ли рукометаш моторичку креативност (самостално усавршавање и надоградња моторичких знања)**

АНТРОПОЛОШКИ МОДЕЛ ВРХУНСКОГ РУКОМЕТАША – СПОЉНИ ИГРАЧ

Морфолошка обележја

- Телесна висина:
195
- Телесна тежина:
93
- Масно ткиво: 7%

Моторичка обележја

- 20 м спринт: 2,85
- Скок у даљ из
места: 290
- Скок у вис из
места: 91

Функционална обележја

- Куперов тест:
3200 м

Психолошка обележја

- Екстравертност:
17
- Неуротизам: 4

ХВАЛА НА ПАЖЊИ

